

Ohje ortopedeille ja kirurgeille ENMG-tutkimuksen tilaamiseen

Lähete ENMG-tutkimukseen vain, jos vaikuttaa hoitopäätökseen

Elektroneuromyografia-tutkimuksella (ENMG) saadaan tietoa hermojen ja lihasten sekä hermo-lihasliitoksen sähköisestä toiminnasta. Tutkimus on invasiivinen ja jonkin verran kivulias. Mittaus ei korvaa kliinistä tutkimusta, vaan on sitä tarvittaessa täydentävä. **Lähetettä harkittaessa on tehtävä selväksi, mitä mittauksella halutaan selvittää ja onko tutkimuksella vaikutusta hoitopäätökseen.** Läheteessä tulee olla **fokusoitu kysymyksenasettelu** eli siitä tulee käydä esiin *yksi selvitettävä kliininen ongelma, ja siihen liittyen enintään kaksi kysymyksenasettelua.* Mahdolliset tunto- ja voimapuutokset tulee olla selvillä. *Pelkkä kipu ei ole indikaatio ENMG:lle.* Jotta ENMG kannattaisi tehdä, kliinisten oireiden tulisi olla loogisia kliinisten löydösten kanssa.

ENMG antaa kohdistetun elektrofysiologisen arvion fokusoidusta kliinisestä ongelmasta ja se ei ole ääreishermoston yleiskartoitus. Eli jos selkeää työdiagnoosia/kysymyksenasettelua ei ole, ENMG ei tyypillisesti tuo asiaan lisätietoa. Lisäksi jos arvioidaan, että ENMG-mittauksen tulos ei vaikuta hoitoratkaisuun, ei ENMG-tutkimusta myöskään kannata tehdä.

Ortopedian ja kirurgian läheteindikaatioita:

Paikalliset hermovaurioepäilyt, kuten esim. medianushermon pinne ranteessa tai ulnarishermon vaurio kyynärpään tai kämmenen tasolla. Näihin liittyy selkeä sensorinen ja/tai motorinen puutos.

Radikulopatia: ENMG ei automaattisesti kuulu niska-selkäoireisten potilaiden diagnostiikkaan, se tehdään vain tarvittaessa vasta kuvantamisen jälkeen. Tutkimuksemme mukaan erikoissairaanhoidossa radikulopatiat diagnosoidaankin varsin hyvin kliinisen tutkimuksen ja anatomisen kuvantamisen perusteella. Spinaalistennoosissa ENMG-tutkimusta ei pääsääntöisesti kannata tehdä.

(Polyneuropatia): Mikäli potilaan mahdollisen polyneuropatian etiologia on selvillä ja mikäli kliininen tutkimus ei riitä diagnostiikassa hoidon suunnittelua varten, potilaan voi tarvittaessa lähettää ENMG-tutkimukseen. Jos etiologia on epäselvä, neurologin arvio voi olla aiheellinen.

Potilaan mahdollisesta hypermobiliiteetista tulisi mainita läheteessä. Mikäli tutkimuksessa on kyse työkyky- tai vakuutusselvittelyistä, tästä tulisi mainita.

Epäiltäessä yleisempää neurologista sairautta tai lihastauteja potilas kannattaa lähettää ensisijaisesti neurologin arvioon.

ENMG-indikaatioita eivät ole:

- pelkkä kipuoire
- meralgia parestetica, jossa kliininen diagnoosi riittää (lukuun ottamatta iatrogeeninen vaurio)

Jos pohdit, kannattaako potilasta lähettää ENMG-tutkimukseen, kysy neuvoa KNF-osaston lääkäriltä p. 050 452 9308.

Tämä ohjeistus perustuu osastollamme tehtyyn tutkimukseen (Välimaa 2015), jossa selvitettiin eri tilaajatahojen tilaamien ENMG-tutkimusten vaikuttavuutta.